

บทที่ 4

บทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศในประเทศไทย

จากการศึกษาถึงบทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศในประเทศไทยทำให้พอจะสรุปบทบาทได้เป็น 3 บทบาทด้วยกันคือ

1. บทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศของไทยที่มีต่อผู้ผลิตสินค้าภายในประเทศ
2. บทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศของไทยในด้านต่างประเทศ
3. บทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศของไทยที่มีต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

บทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศของไทยที่มีต่อผู้ผลิตภายในประเทศ

ผู้ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกภายในประเทศมักประสบกับปัญหาต่าง ๆ ในการส่งออกเสมอ ถึงแม้ว่าสินค้าที่ผลิตได้จะเป็นสินค้าคุณภาพสูงสักปานใด แต่หากขาดเงินทุนรวมทั้งผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดหรือด้านเทคนิค และผู้ดำเนินการส่งออกมีอาชีพแล้วก็จะเป็นผู้ประสบความล้มเหลวในการขยายกิจการงาน จุดมุ่งหมายที่สำคัญของบริษัทค้าต่างประเทศก็คือการเข้ารับภาระหน้าที่ทางด้านการตลาดจากผู้ผลิต ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้ผลิตได้ใช้ทรัพยากรทั้งหมดมุ่งไปในการผลิตแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องคอยกังวลถึงปัญหาทางด้านอื่นเลย อันจะทำให้การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นการแยกหน้าที่ในการผลิตและการตลาดออกจากกันอย่างเด็ดขาด บริษัทค้าต่างประเทศจะเข้ามามีบทบาทเหล่านี้ได้โดยการเสนอบริการหลายรูปแบบสำหรับผู้ผลิตภายในประเทศที่ต้องการส่งสินค้าออกและต้องการขยายตลาดของตนในต่างประเทศโดย

1. ทางด้านการเงิน

บริษัทค้าต่างประเทศจะให้ความสนับสนุนทางด้านเงินทุนแก่ผู้ผลิตในการส่งสินค้าเข้าประเภทวัตถุดิบเพื่อการผลิตเป็นสินค้าส่งออกต่อไป นอกจากนี้ยังให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนหมุนเวียน และให้สินเชื่อหรือร่วมลงทุนในการขยายกิจการต่าง ๆ ของผู้ผลิตอีกด้วย ทั้งนี้

เนื่องจากบริษัทค้าต่างประเทศมีฐานะทางการเงินที่แข็งแกร่งและยังได้รับการสนับสนุนจากธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

2. ทางด้านกรวางแผนงานของผู้ผลิต

บริษัทค้าต่างประเทศสามารถที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตในด้านการวางแผนงานระยะยาวของผู้ผลิต และยังสามารถบุกเบิกตลาดใหม่ ๆ ในต่างประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทค้าต่างประเทศมีเจ้าหน้าที่ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านนี้โดยเฉพาะ

3. การจัดหาวัตถุดิบ

บริษัทค้าต่างประเทศสามารถที่จะช่วยจัดหาวัตถุดิบจากแหล่งที่มีราคาต่ำและคุณภาพดีให้แก่ผู้ผลิตได้ในปริมาณที่เพียงพอ ทั้งนี้เนื่องจากขบวนการของบริษัทค้าต่างประเทศที่มีอยู่ทั่วโลกทำให้สามารถทราบถึงแหล่งวัตถุดิบที่มีราคาและคุณภาพดีที่ต่ำที่สุดทั้งจากภายในและต่างประเทศ

4. ทางด้านการตลาด

การที่มีสายงานอยู่ในทั่วทุกมุมโลกทำให้บริษัทค้าต่างประเทศสามารถทราบความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ในตลาดได้ตลอดเวลา สามารถที่จะบอกแก่ผู้ผลิตภายในประเทศได้ว่าสินค้าประเภทใดเหมาะสมกับตลาดใด และยังสามารถที่จะให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการวางแผนด้านการตลาดแก่ผู้ผลิตได้

5. ทางด้านบริการทางเอกสาร

บริษัทค้าต่างประเทศมีเจ้าหน้าที่ผู้ชำนาญและคุ้นเคยในการเดินเรื่องเอกสารกับหน่วยงานราชการ ตลอดจนสามารถยื่นขอบริการศุลกากรในการส่งออก

6. ทางด้านราคา

ผู้ผลิตที่ใช้บริการของบริษัทค้าต่างประเทศจะได้ราคาสินค้าที่น่าพอใจ ทั้งนี้ก็เพราะบริษัทค้าต่างประเทศจะได้รับสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ จากการส่งเสริมของรัฐบาล ซึ่งผู้ผลิตก็จะมีส่วนในประโยชน์เหล่านี้ด้วย เช่น การได้รับยกเว้นภาษีการค้า การยกเว้นภาษีการนำเข้า วัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก เป็นต้น ซึ่งเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตได้อย่างมาก

7. คุณภาพและมาตรฐานของสินค้า

บริษัทค้าต่างประเทศจะสามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ผลิตได้ทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับคุณภาพและมาตรฐานของสินค้าที่ตลาดต่างประเทศต้องการ ตลอดจนช่วยวางแผนการผลิต

8. แนะนำวิทยาการและเทคโนโลยีในการผลิตใหม่ ๆ

เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาการแขนงต่าง ๆ ของบริษัทค้าต่างประเทศพร้อมที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิทยาการและเทคโนโลยีในการผลิตใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพแก่ผู้ผลิตเสมอ

9. การลงทุน

บริษัทค้าต่างประเทศพร้อมที่จะร่วมลงทุนกับผู้ผลิตสินค้า เพื่อการส่งออกภายในประเทศเพื่อการขยายกิจการหรือเปิดกิจการใหม่ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการขายของผู้ผลิต

10. การขนส่ง

บริษัทค้าต่างประเทศเป็นผู้ชำนาญในการวางแผนการขนส่ง ดังนั้นสินค้าของผู้ผลิตจะถูกส่งไปถึงมือลูกค้าในต่างประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในเวลา สักงานที่ และราคาที่เหมาะสมที่สุด

บทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศของไทยในด้านต่างประเทศ

สำหรับบทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศของไทยในด้านต่างประเทศนั้นพอจะสรุปได้ดังนี้คือ

1. ติดตามความเคลื่อนไหวของตลาด

เนื่องจากบริษัทค้าต่างประเทศมีข่าวย่างงานอยู่ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงทำให้บริษัทค้าต่างประเทศของไทยสามารถทราบความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของตลาดได้เป็นอย่างดี เช่น ถ้าเกิดการเปลี่ยนแปลงในรสนิยมหรือความต้องการของสินค้าเครื่องหนังในตลาดอเมริกา บริษัทค้าต่างประเทศก็จะสามารถทราบได้ทันทีเพราะมีการศึกษาและติดตามสภาพของตลาดอยู่ตลอดเวลา และจะได้ทำการแจ้งให้ผู้ผลิตภายในประเทศทราบโดยเร็ว

2. ทราบความเคลื่อนไหวของคู่แข่ง

ประโยชน์อีกประการหนึ่งของการมีรายงานในต่างประเทศก็คือ จะทำให้บริษัทค้าต่างประเทศของไทยได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของคู่แข่งในตลาดแต่ละแห่งเพื่อที่จะได้ทำการวางแผนกำหนด กลยุทธ์ในการเข้าสู่ตลาดแต่ละแห่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การแนะนำการลงทุนใหม่ ๆ แก่นักลงทุนภายในประเทศ

บริษัทค้าต่างประเทศจะเป็นผู้ทำการศึกษาและให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนในอุตสาหกรรมบางประเภทในต่างประเทศที่มองเห็นว่าประเทศไทยจะเกิดความได้เปรียบ (Comparative Advantage) ในการผลิตกับต่างประเทศ เช่น เกาหลีใต้ เป็นประเทศหนึ่งที่ได้ลิขสิทธิ์การผลิตรองเท้ายี่ห้อ Adidas และทำการส่งออกไปขายในตลาดอเมริกา นับเป็นพันธมิตรทาง ทั้งนี้เนื่องจากความได้เปรียบในการผลิตของเกาหลีใต้ แต่ในปัจจุบันความได้เปรียบเหล่านี้ของเกาหลีใต้กำลังลดน้อยลง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของต้นทุนการผลิตและข้อจำกัดในการนำเข้า บางอย่างของอเมริกา บริษัทค้าต่างประเทศของไทยได้เล็งเห็นถึงความได้เปรียบอันนี้ของประเทศ-ไทย จึงได้ทำการเจรจาขอซื้อลิขสิทธิ์การผลิตรองเท้ายี่ห้อ Adidas เข้ามาผลิตในประเทศไทยเพื่อทำการส่งออกบ้าง เป็นต้น

4. หาลูกค้าใหม่ ๆ และตรวจสอบฐานะของลูกค้า

บริษัทค้าต่างประเทศจะทำการหาลูกค้าใหม่ ๆ และตรวจสอบฐานะมั่นคงของลูกค้าในต่างประเทศแทนผู้ผลิตภายในประเทศโดยผ่านทางช่างงานที่มีอยู่ในต่างประเทศ

5. เป็นตัวกลางในการแก้ปัญหาระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย

ในกรณีที่เกิดปัญหาระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย บริษัทค้าต่างประเทศจะเข้าทำหน้าที่ เป็นคนกลางในการเจรจาแก้ไขปัญหาเหล่านั้น

6. การจัดหาแหล่งเงินราคาถูก

บริษัทค้าต่างประเทศสามารถที่จะจัดหาแหล่งเงินราคาถูกจากต่างประเทศ เข้ามาให้การสนับสนุนผู้ผลิตภายในประเทศได้ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยภายในประเทศสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยในต่างประเทศ

7. การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักลงทุนจากต่างประเทศ

บริษัทค้าต่างประเทศจะเป็นผู้ที่คอยชักชวนและให้ความสนับสนุนแก่นักลงทุนจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนภายในประเทศ โดยการเสนอบริการในด้านต่าง ๆ เช่น ทางด้านข่าว-สารข้อมูล การศึกษาถึงความเป็นไปได้ของโครงการ การติดต่อกับหน่วยราชการของไทย การจัดหาผู้ร่วมลงทุน การจัดหาแหล่งเงิน เป็นต้น

8. บริการต่าง ๆ ที่บริษัทค้าต่างประเทศเสนอแก่ผู้สั่งซื้อสินค้าในต่างประเทศ

บริการสำคัญ ๆ ที่ผู้สั่งซื้อสินค้าในต่างประเทศจะได้รับจากบริษัทค้าต่างประเทศของไทย เช่น ข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าชนิดต่าง ๆ ทุกชนิดพร้อมทั้ง เอกสารรับรองคุณภาพ การเป็นตัวแทนสั่งซื้อสินค้าทุกชนิดให้กับผู้ซื้อในต่างประเทศ การควบคุมคุณภาพของสินค้าที่สั่งซื้ออย่างใกล้ชิด การให้ความสะดวกในการติดต่อจัดทำเอกสารต่าง ๆ การส่งทำสินค้าพิเศษ เป็นต้น

บทบาทของบริษัทค้าต่างประเทศที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศ

จากการศึกษาถึงบริษัทค้าต่างประเทศของไทย พอที่จะสรุปบทบาทที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ช่วยเพิ่มมูลค่าการส่งออกรวมของประเทศ

เป้าหมายที่สำคัญอันหนึ่งของรัฐบาลในการให้การส่งเสริมบริษัทค้าต่างประเทศ ก็เพื่อที่จะให้บริษัทค้าต่างประเทศเป็นตัวช่วยเร่งให้การส่งออกของประเทศมีมากขึ้น ซึ่งจะทำให้มูลค่าการส่งออกรวมของประเทศเพิ่มขึ้น อันจะมีผลไปช่วยให้ดุลย์การค้าและดุลย์การชำระเงินของประเทศดีขึ้น และยังเป็นการดึงเงินตราต่างประเทศที่มีค่าเข้าสู่ประเทศอีกด้วย ดังปรากฏจากผลการดำเนินงานในช่วงเวลา 2 ปีแรกที่ผ่านมา บริษัทค้าต่างประเทศสามารถทำยอดการส่งออกรวมได้ 1,204.09 และ 1,369.59 ล้านบาท สำหรับปี พ.ศ. 2522 และ พ.ศ. 2523 ตามลำดับ และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในต่อไป

2. กระตุ้นให้เกิดการลงทุนเพิ่มขึ้น

บริษัทค้าต่างประเทศจะเป็นตัวช่วยกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องต่อเมืองเพิ่มขึ้น ซึ่งได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน เช่น บริษัทเจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ได้ลงทุนซื้อที่ดินจำนวน 2,000 ไร่ที่จังหวัดสระบุรี เพื่อทำการปลูกถั่วและข้าวโพดในที่ดินนั้น และผลผลิตที่ได้นี้จะทำการส่งออกโดยผ่านบริษัทค้าต่างประเทศในเครือของบริษัท คือบริษัท ซี.พี.อินเตอร์เทรด จำกัด โดยเฉพาะ เป็นต้น ซึ่งจะมีผลโดยตรงในการช่วยลดปัญหาการว่างงาน ช่วยให้มาตรฐานการครองชีพของประชาชนดีขึ้น ทำให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศขยายตัวขึ้น

3. เป็นแหล่งผลิตบุคลากรที่มีความสามารถในธุรกิจระหว่างประเทศ

บริษัทค้าต่างประเทศเป็นบริษัทที่ทำการค้าระหว่างประเทศขนาดใหญ่ที่มีความชำนาญโดยเฉพาะสำหรับการธุรกิจกับต่างประเทศ มีการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระเบียบ แน่นนอน และมีประสิทธิภาพ ดังนั้นบริษัทค้าต่างประเทศจึงเป็นแหล่งที่จะฝึกบุคลากรของประเทศให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติสำหรับธุรกิจนี้เป็นอย่างดี ซึ่งในช่วงที่ประเทศชาติกำลังตื่นตัวในการแก้ปัญหาดุลการค้ากับต่างประเทศโดยการเร่งหาตลาดสำหรับสินค้าออกของประเทศให้มากขึ้นนี้ ความต้องการบุคลากรที่มีความสามารถในด้านธุรกิจต่างประเทศอย่างเชี่ยวชาญย่อมจะต้องมีเพิ่มขึ้น

4. ช่วยขยายตลาดสินค้าออกของไทย

บริษัทค้าต่างประเทศจะช่วยขยายตลาดสำหรับสินค้าออกของประเทศทั้งสำหรับสินค้ารายการเก่าและสินค้ารายการใหม่ ที่มีการส่งออกน้อยหรือยังไม่เคยส่งออกมาก่อน เช่น ผลผลิตการเกษตร อาหารกระป๋อง เสื้อผ้าสำเร็จรูป วิทยุเทปคาสเซ็ทดีทรอยนต์ เครื่องปรับอากาศ ถุงมือ เป็นต้น เพราะบริษัทค้าต่างประเทศจะต้องทำการส่งออกสินค้าตามบัญชีสินค้าทั้งสามบัญชีให้ครบตามที่ทางคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำหนด

5. มีอำนาจในการต่อรองสูง

เนื่องจากบริษัทค้าต่างประเทศเป็นธุรกิจที่มีขนาดใหญ่ ดังนั้นจึงทำให้มีอำนาจต่อรองทั้งในการซื้อและขายกับตลาดต่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

6. ป้องกันการไหลออกของเงินตราต่างประเทศ

เนื่องจากเป็นบริษัทของคนไทย ดังนั้นจึงไม่เกิดปัญหาการนำกำไรออกนอกประเทศเหมือนกับบริษัทของชาวต่างประเทศที่เข้ามาทำธุรกิจในประเทศ เช่น บริษัททิทาแอลมี จำกัด เป็นต้น ซึ่งเท่ากับเป็นการป้องกันการไหลออกของเงินตราต่างประเทศที่มีค่าได้ทางหนึ่ง

7. การสนับสนุนทางด้านข้อมูลแก่ผู้ผลิต

เนื่องจากการที่มีข่ายงาน (Net work) อยู่ตามย่านธุรกิจสำคัญ ๆ ทั่วโลก เช่น ในอเมริกา ยุโรป ตะวันออกกลาง อาเซียน ญี่ปุ่น บริษัทค้าต่างประเทศจึงสามารถให้ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับตลาดนั้น ๆ ให้แก่ผู้ผลิตและผู้ส่งออกภายในประเทศทราบได้อย่างรวดเร็ว เช่น ถ้ามีการเคลื่อนไหวของราคาพืชผลในตลาดชิคาโก บริษัทค้าต่างประเทศก็จะแจ้งให้ผู้ผลิตและผู้ส่งออกชาวไทยทราบโดยเร็วเพื่อจะได้เตรียมตัวรับกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นกับราคาพืชผลของประเทศได้ทัน

8. ทางด้านการเงิน

บริษัทค้าต่างประเทศสามารถจะให้ความสนับสนุนทางด้านการเงินแก่ผู้ผลิตได้ เช่น การให้เงินกู้แก่ผู้ผลิตในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์เล็กน้อย หรือการเข้าร่วมทุนกับผู้ผลิตเมื่อต้องการขยายทุน หรือช่วยเป็นตัวกลางจัดหาแหล่งเงินทุนให้แก่ผู้ผลิต เป็นต้น ทั้งนี้เพราะบริษัทค้าต่างประเทศมักจะมีฐานะทางการเงินที่แข็งแกร่ง และยังได้รับการสนับสนุนจากธนาคารแห่งประเทศไทยอีกด้วย

9. เกี่ยวกับทางด้าน การ Transfer Technology

บริษัทค้าต่างประเทศของไทยจะเป็นผู้ทำการติดต่อกับผู้ผลิตที่มีเทคโนโลยีในการผลิตสูงให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย โดยมีข้อแม้ว่าผู้ผลิตนั้นจะต้องถ่ายทอดเทคโนโลยีเหล่านี้ให้กับผู้ผลิตในประเทศที่ร่วมทุนด้วย และจะต้องมีมาตรการที่จะคอยบังคับให้ผู้ผลิตชาวต่างประเทศนั้นต้องปฏิบัติตามสัญญาที่ได้ตกลงกันไว้ แต่ขณะเดียวกันผู้ผลิตในประเทศก็จะต้องมีการจัดเตรียมทรัพยากรต่าง ๆ โดยเฉพาะบุคคลไว้ให้พร้อมที่จะรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเหล่านั้น ไม่เช่นนั้นแล้วก็จะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ เลย